

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd — RP 86/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet och till vissa lagar som har samband med den (RP 86/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kommunikationsutskottet (KoUB 37/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet noga följer hur reformen fungerar och vilka effekter den får och även hur kvaliteten på besiktningsverksamheten utvecklas, särskilt när det gäller hur tillsynen fungerar, och att statsrådet vidtar åtgärder om kvaliteten på besiktningsverksamheten inte blir bättre än i dag.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om fordonsbesiktningsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om fordonsbesiktningsverksamhet (957/2013) 3 § 1 mom. 2 punkten samt 12, 21 och 26 §, av dem 3 § 1 mom. 2 punkten samt 12 och 26 § sådana de lyder i lag 939/2018, *ändras* 5—8 §, 9 § 3 mom. 2 punkten, 13 och 14 §, rubriken för 3 kap., rubriken för 15 § samt 15 § 1 mom. och 3 mom. 3 punkten, 16 §, 17 § 2 mom., 19 § 2 mom., 21 a §, rubriken för 4 kap., 22 §, 23 § 1 mom., 27 och 28 §, 29 § 1 mom., 38 § 3 mom., 41 § 1 mom. samt 43—45, 48, 50 och 52 §,

av dem 5, 8, 13, 14 och 16 §, 19 § 2 mom., 21 a, 22, 27 och 28 §, 29 § 1 mom. 38 § 3 mom, 41 § 1 mom. samt 43—45, 48 och 50 § sådana de lyder i lag 939/2018 och 7 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 474/2017 och 303/2018, samt

fogas till lagen nya 14 a, 42 a, 43 a och 43 b § som följer:

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

2 kap.

Besiktningsskoncession

5 §

Delar av en besiktning som får utföras utan besiktningsskoncession

Genom förordning av statsrådet får det föreskrivas att kontroll av avgasutsläpp, bromssystem, dragkopplingar och hastighetsbegränsare samt andra smärre delar av besiktningssuppgifterna får utföras även av någon annan än den som har beviljats besiktningsskoncession (*kontrollställe*). Ett kontrollställe ska ha behövliga lokaler, tillräckliga kontrollanordningar samt kompetent och sakkunnig personal.

Transport- och kommunikationsverket utövar tillsyn över kontrollställena och kan meddela dem en anmärkning eller varning, om

- 1) kontrollstället inte har tillgång till behövliga lokaler,
- 2) kontrollstället inte har tillgång till tillräckliga kontrollanordningar,
- 3) underhållet av kontrollanordningarna eller kontrollen av mätningarnas exakthet har försumats, eller

- 4) kontrollerna inte har utförts på behörigt sätt.

Transport- och kommunikationsverket kan bestämma att de kontroller som utförs vid ett kontrollställe inte godkänns, om de brister eller försummelse som avses i 2 mom. fortfarande förekommer trots en varning.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollställena och om tillsynen över verksamheten utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas det också bestämmelser om de intyg som ska utfärdas över utförda uppgifter och om intygens giltighet. Bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar finns i 52 §.

6 §

Besiktningsskoncession

Besiktningsskoncession beviljas på ansökan, och den berättigar till utförande av periodiska besiktningar, kontrollbesiktningar, registreringsbesiktningar, ändringsbesiktningar och kopplingsbesiktningar av lätta och tunga fordon.

7 §

Förutsättningar för beviljande av besiktningsskoncession

För att besiktningsskoncession ska kunna beviljas krävs det att

- 1) sökanden har rätt att idka näring i Finland,
- 2) sökanden inte är försatt i konkurs och, om sökanden är en fysisk person, att han eller hon är myndig och att hans eller hennes handlingsbehörighet inte har begränsats,
- 3) sökanden är tillförlitlig,

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

4) sökandens verksamhet är ordnad så att annan verksamhet som sökanden bedriver i anslutning till fordon än besiktningsverksamhet inte inverkar på slutresultatet av besiktningen,

5) sökanden förmår säkerställa en tillräckligt hög kvalitet på verksamheten och sökanden har ett tillräckligt omfattande kvalitetsledningssystem som har certifierats av ett ackrediterat certifieringsorgan och uppfyller de krav som anges i standarden SFS-EN ISO 9001:2008, som gäller krav på kvalitetsledningssystem, eller en nyare version av den standarden, och i vilket de krav som föreskrivits och bestämts för besiktningsverksamheten beaktas, eller har ett ackrediterat kvalitetssystem som uppfyller de krav som anges i standarden SFS-EN ISO/IEC 17020:2012 eller i en nyare version av den standarden,

6) sökanden har ändamålsenliga förbindelser till trafik- och transportregistret.

Besiktningskoncession beviljas inte om det av ansökan eller omständigheterna i övrigt framgår att arrangemang som hänför sig till ansökan har vidtagits för att kringgå bestämmelserna om förutsättningarna för besiktningskoncession.

8 §

Exceptionella förutsättningar för koncession för besiktning av tunga fordon

Om utbudet av tjänster för besiktning av tunga fordon är bristfälligt i en region får Transport- och kommunikationsverket bevilja en innehavare av besiktningskoncession dispens för besiktningar av tunga fordon, om innehavarens lokaler eller anordningar på besiktningsstället till smärre delar inte uppfyller de krav för besiktning av tunga fordon som föreskrivs i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av den.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer om utbudet av besiktningstjänster är bristfälligt ska verket ta hänsyn åtminstone till tillgången till tjänster för besiktning av tunga fordon i regionen, de resor som normalt företas i regionen när ärenden ska skötas samt antalet tunga fordon som omfattas av besiktningskyldighet.

Transport- och kommunikationsverket ska återkalla en sådan dispens som avses i denna paragraf, om den förutsättning enligt 1 mom. som gäller bristfälligt utbud av besiktningstjänster inte längre uppfylls. Verksamheten enligt den återkallade dispensen ska upphöra senast ett år efter det att bristen i utbudet av tjänster har blivit avhjälpd.

9 §

Bedömning av sökandes tillförlitlighet

En sökande eller annan person som avses i 1 mom. betraktas inte heller som tillförlitlig

2) under högst fem år på grund av tidigare verksamhet, om sökanden eller personen genom sin verksamhet av någon annan orsak än de som avses i denna paragraf har orsakat återkallande av besiktningskoncession enligt 43 a §, eller

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

13 §

Ansökan om besiktningskoncession

Besiktningskoncession söks skriftligen hos Transport- och kommunikationsverket. Till ansökan ska fogas

- 1) utdrag ur handelsregistret eller någon annan motsvarande utredning samt utredning om ägandeförhållandena i bolaget, om sökandens verksamhet bedrivs i bolagsform,
- 2) en redogörelse för hur sökanden säkerställer att verksamheten är av tillräckligt hög kvalitet och en redogörelse för det system som avses i 7 § 1 mom. 5 punkten,
- 3) en redogörelse för hur sökanden ordnar sin verksamhet så att annan verksamhet som sökanden bedriver i anslutning till fordon än besiktningsverksamhet inte inverkar på slutresultatet av besiktningen,
- 4) en redogörelse för hur sökanden ämnar ordna anslutningen till trafik- och transportregistret,
- 5) en redogörelse för hur sökanden och de som utövar ett bestämmande inflytande över en sökande som bedriver verksamhet i bolagsform uppfyller kraven på den verksamhet som ansökan avser.

14 §

Beviljande av besiktningskoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja besiktningskoncession om sökanden uppfyller kraven i 7 §.

14 a §

Anmälan om inledande av besiktningsverksamhet

Innehavaren av besiktningskoncession ska innan besiktningsverksamheten inleds på ett besiktningsställe göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om

- 1) den tidpunkt då verksamheten inleds,
- 2) besiktningsställets läge,
- 3) de lokaler och anordningar som används i besiktningsverksamheten,
- 4) de besiktningstjänster som erbjuds på besiktningsstället,
- 5) besiktningsställets kontaktperson.

Anmälan ska göras senast 14 dygn innan verksamheten inleds. Om innehavaren av besiktningskoncession bedriver besiktningsverksamhet på flera besiktningsställen, ska anmälan göras separat för varje besiktningsställe. Innehavaren av besiktningskoncession ska utan dröjsmål meddela Transport- och kommunikationsverket om förändringar i de uppgifter som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om lämnande av den anmälan som avses i 1 mom. och om dess innehåll.

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

3 kap.

Krav på besiktare

15 §

Besiktarnas tillförlitlighet

En besiktare ska vara tillförlitlig.

En person som avses i 1 mom. anses inte heller vara tillförlitlig

3) under högst fem år, om han eller hon genom sin verksamhet av någon annan orsak än de som avses i denna paragraf har orsakat återkallande av besiktningskoncessionen enligt 43 a § 1 mom. 1 punkten underpunkt c, eller

16 §

Beslut om besiktarnas tillförlitlighet

Transport- och kommunikationsverket kan på begäran av en besiktare eller annars vid behov särskilt besluta huruvida en besiktare ska anses vara tillförlitlig. Den som dömts till eller förelagts bötesstraff anses olämplig att utföra besiktningssuppgifter för högst sex månader.

Bestämmelser om besiktarens straffrättsliga tjänsteansvar finns i 52 §.

17 §

Krav på besiktarens yrkesskicklighet

Av besiktare krävs dessutom för branschen lämplig verkstadserfarenhet eller motsvarande erfarenhet av eller kompetens för fordon samt praktisk erfarenhet av besiktningssuppgifter i anslutning till vidareutbildningen.

19 §

Vidareutbildning för besiktare

Inträdeskravet till utbildningsperioden för lätta fordon i den utbildning i periodisk besiktning som avses i 1 mom. är sex månaders verkstadserfarenhet eller motsvarande erfarenhet av eller kompetens för fordonsbranschen.

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

21 a §

Erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats utomlands

Det krav på utbildning som avses i 17—19 § uppfylls även av en sökande som har fått ett beslut enligt lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (1384/2015) om den behörighet som sådana bevis på formella kvalifikationer som har utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet medför. Beslutet fattas av Transport- och kommunikationsverket. En utbildningsanordnare som har beviljats vidareutbildningstillstånd enligt 32 § i denna lag och Transport- och kommunikationsverket kan för en sökande ordna sådana lämplighetsprov som avses i 7 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

4 kap.

Allmänna krav på besiktningens verksamhet

22 §

Krav på besiktningens verksamhet, lokaler och besiktningens anordningar

Besiktningens verksamhet ska ordnas så att besiktningarna kan utföras på behörigt sätt och så att det kan säkerställas att besiktningarna är av tillräckligt hög kvalitet.

Som tillräckliga lokaler betraktas sådana lokaler där besiktningar kan utföras på behörigt sätt och oberoende av vädret. Besiktningar kan utföras på behörigt sätt, om det på besiktningens stället finns sådana anordningar och sådan utrustning som lämpar sig för besiktning av de fordon som ska besiktas på besiktningens stället.

Transport- och kommunikationsverket meddelar närmare tekniska föreskrifter om sådana besiktningens anordningar, sådan besiktningens utrustning och sådana lokaler för besiktningens stället som lämpar sig för besiktningens slaget i fråga.

23 §

Opartiskhet i besiktningens verksamhet

Innehavaren av besiktningens koncession ska utföra sådana besiktningstjänster som innehavaren i den i 14 a § avsedda anmälan har meddelat att den erbjuder. Tjänsterna ska erbjudas alla som vill använda sig av dem.

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

27 §

Bevarande och utlämnande av besiktningshandlingar

Innehavaren av besiktningskoncession ska sända intyg och andra handlingar som gäller registrerings-, ändrings- och kopplingsbesiktningar till Transport- och kommunikationsverket för bevarande, så snart som möjligt efter avslutad besiktning. Transport- och kommunikationsverket får trots sekretessbestämmelserna med hjälp av teknisk anslutning lämna ut sådana intyg och handlingar samt andra handlingar som behövs för besiktningverksamheten till besiktningstilläggen för besiktningverksamheten.

Innehavaren av besiktningskoncession ska bevara andra än i 1 mom. avsedda intyg och handlingar som gäller besiktning. Handlingar och kontrollintyg som gäller periodisk besiktning bevaras minst två år och övriga handlingar minst femton år.

28 §

Upphörande med besiktningverksamheten

Om besiktningverksamheten avbryts eller upphör ska innehavaren av besiktningskoncession på Transport- och kommunikationsverkets begäran sända verket de handlingar och blanketter som direkt ansluter sig till utförande av besiktning. På dessa handlingar tillämpas i övrigt vad som i 27 § föreskrivs om bevarande och utlämnande av besiktningshandlingar.

29 §

Anordnare av vidareutbildning

Den som ger besiktare vidareutbildning ska ha av Transport- och kommunikationsverket beviljat tillstånd att ge vidareutbildning. Transport- och kommunikationsverket beviljar också tillstånd att ordna enskild fortbildning. På anordnare av sådan fortbildning tillämpas det som i denna lag föreskrivs om den som söker vidareutbildningstillstånd och om beviljande av sådant tillstånd.

38 §

Lämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheten

Innehavare av besiktningskoncession och vidareutbildningstillstånd ska utan dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om personskiten i fråga om dem som är ansvariga för verksamheten och dem som avses i 9 § samt andra betydande förändringar i verksamheten. Innehavare av besiktningskoncession ska dessutom underrätta verket om förändringar i sina ägandeförhållanden.

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

41 §

Kontroll av besiktade fordon

För att övervaka hur ett besiktningställe utför sina besiktningssuppgifter får Transport- och kommunikationsverket genast efter besiktningen utföra en kontroll av fordonet som motsvarar en besiktning eller en del av den. För att utföra kontrollen får en tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket stoppa fordonet innan det lämnar besiktningstället. Transport- och kommunikationsverket kan som hjälp vid kontrollen anlita en privat tjänsteproducent som uppfyller kraven i 40 § 2 mom. Kontrollen ska utföras så att föraren av det fordon som kontrolleras på nytt orsakas så liten olägenhet som möjligt.

42 a §

Användning av testbil vid tillsynen över besiktningens verksamheten

Transport- och kommunikationsverket får vid tillsynen över besiktningens verksamheten använda en testbil som på förhand har försetts med vissa fel. Transport- och kommunikationsverket får föra testbilen till besiktningstillena för besiktning och bedöma kvaliteten på besiktningstillenas besiktningens verksamhet utifrån de besiktningar som gjorts av testbilen.

För testbilsverksamheten får Transport- och kommunikationsverket i trafik- och transportregistret göra ändringar i testbilens registeruppgifter.

43 §

Varning till innehavare av besiktningens koncession

Transport- och kommunikationsverket ska meddela innehavaren av besiktningens koncession en varning, om innehavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av besiktningens koncession.

Transport- och kommunikationsverket kan meddela innehavaren av besiktningens koncession en varning, om det finns grundad anledning att misstänka att innehavaren inte kan säkerställa en tillräckligt hög kvalitet på besiktningens verksamheten eller har låtit bli att iaktta andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller besiktningens verksamheten eller villkoren i besiktningens koncessionen.

Om grunden för meddelande av varning är sådan att den kan rättas till, ska Transport- och kommunikationsverket innan en varning meddelas ge koncessionshavaren möjlighet att inom en rimlig tid avhjälpa bristen eller försummelsen.

43 a §

Återkallande av besiktningens koncession

Transport- och kommunikationsverket kan återkalla en besiktningens koncession, om

- 1) innehavaren av besiktningens koncession trots en varning
- a) inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av besiktningens koncession,

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

- b) inte kan säkerställa en tillräckligt hög kvalitet på besiktningens verksamheten, eller
c) har låtit bli att iaktta andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller besiktningens verksamheten än de som avser underpunkterna a och b, eller villkoren i besiktningskoncessionen, eller
2) det är uppenbart att de brister som upptäckts i besiktningens verksamhet inte har avhjälpits inom den tid som anges i 43 b §.

Ett återkallande som grundar sig på 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c meddelas för en viss tid som avvägs enligt hur allvarliga bristerna, överträdelserna eller försummelserna i verksamheten är.

En besiktningskoncession kan återkallas helt och hållet, om en i 1 mom. avsedd brist, överträdelse eller försummelse är allvarlig eller väsentlig och en lindrigare påföljd inte kan anses vara tillräcklig eller om de missförhållanden som avses i 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c inte har avhjälpits inom den tid som anges i 2 mom.

43 b §

Förbud för ett besiktningställe att utföra besiktningar

Transport- och kommunikationsverket kan i stället för att återkalla en besiktningskoncession förbjuda besiktningar på ett besiktningställe i högst sex månader, om det på besiktningstället trots en anmärkning eller varning till innehavaren av besiktningskoncession

1) har godkänts eller underkänts fordon vars samtliga uppenbara fel eller brister inte har beaktats,

2) har underlåtit att iaktta andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller besiktningens verksamheten än de som avser 1 punkten.

Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket helt och hållet förbjuda besiktningar på ett besiktningställe, om det är uppenbart att en tillräckligt hög kvalitet på besiktningens verksamheten inte kan säkerställas på besiktningstället.

44 §

Förbud att utföra besiktning samt varning till besiktare

Transport- och kommunikationsverket kan ge en besiktare en varning, om han eller hon vid besiktning har

1) godkänt ett fordon med farliga fel eller brister för användning i trafik,

2) godkänt eller underkänt fordon vilkas samtliga uppenbara fel eller brister inte har beaktats, eller

3) underlåtit att iaktta andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller besiktningens verksamheten än de som avser 1 eller 2 punkten.

Transport- och kommunikationsverket kan för högst sex månader förbjuda en besiktare att utföra besiktningar, om han eller hon trots en varning förfar på ett sätt som avses i 1 mom.

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

45 §

Temporära åtgärder på grund av brister i besiktningsverksamheten

Om det är uppenbart att det förekommer väsentliga brister eller missbruk i besiktningsverksamheten hos en innehavare av besiktningskoncession eller en besiktare, kan Transport- och kommunikationsverket temporärt förbjuda innehavaren av besiktningskoncession att bedriva besiktningsverksamhet och besiktaren att utföra besiktningar samt vid behov hindra innehavaren av besiktningskoncession eller besiktaren att använda uppgifterna i trafik- och transportregistret och att registrera uppgifter i datatjänsten. Ett temporärt förbud samt förhindrande av användning och registrering gäller tills ärendet om återkallande av besiktningskoncessionen eller förbudet för besiktaren att utföra besiktningar har avgjorts slutligt med stöd av 43 a eller 44 §. Ärendet ska avgöras utan onödigt dröjsmål.

I 1 mom. avsedda beslut om temporärt förbud och beslut om förhindrande av användning och registrering av uppgifter i datatjänsten ska iakttas även om besvär anförts över besluten.

48 §

Personregisteruppgifter

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få de uppgifter ur straffregistret och trafik- och transportregistret som behövs vid behandlingen av ärenden som gäller beviljande och återkallande av besiktningskoncession, för beslutsfattande enligt 10 och 16 § och för tillsynen enligt 6 kap. Uppgifter om brott får trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till en innehavare av besiktningskoncession i samband med de åtgärder som avses i 43 och 43 a § samt i samband med beslut enligt 10 och 16 § till den koncessionsökande eller den person enligt 9 § som begärt beslutet samt till den besiktare som begärt beslutet.

50 §

Vite

Transport- och kommunikationsverket får förena ett åläggande eller förbud som verket har meddelat med stöd av denna lag med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

52 §

Tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en besiktare i uppgifter i anslutning till besiktningen, på en person som svarar för vidareutbildningsverksamheten för besiktare och en person som ger vidareutbildning i uppgifter i anslutning till vidareutbildningen samt på en person som utför kontroller eller inspektioner enligt 5, 40 och 41 § i uppgifterna i fråga.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Riksdagens svar RSv 230/2018 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

En besiktningskoncession som gäller vid ikraftträdandet av denna lag gäller till och med den 31 december 2019, och besiktningsverksamhet med stöd av en sådan koncession bedrivs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors 8.2.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare